

فصلنامه سیاست نامه علم و فناوری با هدف داوری باز و شفاف (Open peer review (OPR))
نتایج داوری مقاله را به شرح زیر منتشر می نماید.

مقاله شماره ۱۲

عنوان:

در جستجوی بدیلی برای سیاست «قرنطینه کامل»؛ (نقش حکمرانی داده در مواجهه مؤثر با کووید-۱۹)

نویسنده:

عمادالدین پاینده، حسین میرزاپور، زهرا مجدی زاده

نوع مقاله:

مقاله ترویجی

تاریخ ارسال:

۹۹/۲/۳۰

وضعیت مقاله:

پذیرش نهایی مقاله

چکیده:

پس از ثبت اولین گزارش‌ها از شیوع ویروس کرونا (کووید-۱۹) به مرکزیت ووهان چین، این بیماری به سرعت در بیش از صد کشور به صورت بحرانی گسترش پیدا کرد. کشورهای متعددی در جهان به ویژه جنوب شرق آسیا از قبیل: تایوان، کره جنوبی، ژاپن و سنگاپور تکیه‌ی زیادی به دانش فنی خود و مشخصاً علم داده و مدیریت بحران داده‌نگر زده‌اند. شرکت‌هایی همچون فیسبوک، گوگل، علی‌بابا، بایدو، هوآوی و دانشمندان داده و مهندسی کامپیوتر تلاش بسیار زیادی برای طراحی پروتکل‌های هوشمند مقابله با این ویروس طی ۱۰۰ روز گذشته نشان دادند. تحقیقات نشان می‌دهد تفاوت‌های جدی میان خروجی سیاست حکمرانی داده و سیاست قرنطینه کامل که -اصالت را به اقدامات محدودکننده و کنترل حداکثری فیزیکی می‌دهد- از حیث کارآمدی و میزان تأثیرگذاری در مدیریت وجود دارد که این یادداشت به دنبال بررسی و توصیف برخی از این تفاوت‌هاست. از آنجایی که اتخاذ هرگونه استراتژی تعاملی (داده‌محور) در برابر بحران مستلزم مسئولیت اجتماعی و مشارکت قابل توجه شهروندان است می‌توان گفت موفقیت این قبیل سیاست‌ها بویژه در شرایط غیرعادی (وضعیت استثنایی) متضمن پیوند تنگاتنگی با مسائل فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و خصوصاً مناسبات سیاسی زمینه‌مند خواهد بود. یادداشت حاضر

فصلنامه سیاست نامه علم و فناوری با هدف داوری باز و شفاف (Open peer review (OPR))

نتایج داوری مقاله را به شرح زیر منتشر می نماید.

ضمن بررسی اسناد و اطلاعات موجود درباره کشورهای که حکمرانی کلان داده را محور مدیریت بحران کووید-۱۹ قرار داده‌اند، به تناظر و ارتباط اتخاذ این سیاست بر آمار و اطلاعات (ابتلا و مرگ و میر ناشی از کرونا) به عنوان شاخص ارزیابی عملکرد در برابر بحران می پردازد. همچنین، تجربه اپلیکیشن ماسک و درگاه غربالگری آنلاین وزارت بهداشت از منظر نقاط ضعف و قوت در تحقق مدیریت داده محور بحران در کشور مورد آسیب شناسی قرار می گیر. ضریب نفوذ بیش از ۹۰ درصدی اینترنت، نرخ عمومی ۱۵۰ درصد استفاده از تلفن همراه و سرانه پایانه های کارتخوان فروشگاهی (POS) - که به ازای هر ۸ ایرانی یک دستگاه است - نشان می دهد سریع ترین و دقیق ترین گزینه پیش روی مدیران بحران در کشور همواره بهره گیری از ظرفیت های تحول آفرین است.

نظرات داور در بررسی چکیده:

از ارسال چکیده شیوا و نظام مند در موضوع مهم حکمرانی داده محور تشکر می نمایم. ان شاء الله در کارگاه پیش رو منتظر تحلیل شما از تجارب دنیا، بخصوص آسیب شناسی دو تجربه ایران در این زمینه (اپلیکیشن ماسک و درگاه غربالگری آنلاین وزارت بهداشت) و نیز راهکارهای سیاستی پیشنهادی مبتنی بر سه ظرفیت کشور (اینترنت، تلفن همراه و پایانه های کارتخوان فروشگاهی) خواهیم بود.

نظرات داوران و شرکت کنندگان در کارگاه ویژه نامه کرونا مورخ ۱۱ تیر ۱۳۹۹:

۱- خط استدلال و رسیدن به حرف اصلی مقاله از مثال ها مشخص و شفاف باشد (همانند اینکه چرا فلان سیاست تایوان مندرج در جدول مربوطه را که نشان دهنده مداخله سیاستی مبتنی بر فناوری اطلاعات است بدیلی (بهرتر) برای قرنطینه می دانیم).

۲- تجارب مرتبط ایران دیده شود و پیوند آن با پیشنهادهای سیاستی و حرف اصلی مقاله (contribution) مشخص شود. مثلا اینکه چه موانعی را از تجارب ایران در بحران کرونا می توان مفهوم پردازی کرد که احتمالا تعمیم یافته ها از تایوان و کره جنوبی به ایران را مقید و محدود می نماید؟

پاسخ و اقدامات نویسندگان:

ضمن تشکر از حسن نظر هیئت محترم داوران فصلنامه سیاست نامه علم و فناوری نسبت به مقاله، ذیلا نکاتی در ارتباط با اعمال نظرات داوران در متن نهایی مقاله مطرح می گردد.

فصلنامه سیاست نامه علم و فناوری با هدف داوری باز و شفاف (Open peer review (OPR)) نتایج داوری مقاله را به شرح زیر منتشر می نماید.

---

۱. در رابطه با آسیب شناسی دو تجربه ایران در این زمینه (اپلیکیشن ماسک و درگاه غربالگری آنلاین وزارت بهداشت)، در حد امکان و بضاعت چارچوب متون دیدگاه تخصصی به توصیف و مرور رئوس کلی آسیب‌شناختی تجربیات مذکور پرداخته شده است.

۲. «خط استدلال و رسیدن به حرف اصلی مقاله از مثال‌ها مشخص و شفاف باشد (همانند اینکه چرا فلان سیاست تایوان مندرج در جدول مربوطه را که نشان دهنده مداخله سیاستی مبتنی بر فناوری اطلاعات است بدیلی (بهتر) برای قرنطینه می‌دانیم)؛ در خصوص این نظر اصلاحی داوران باید به دو نکته اشاره کرد: الف. هدف از نگارش این دیدگاه تخصصی در درجه نخست برجسته‌کردن نقش سیاست‌های داده‌محور و منبعث از ظرفیت‌های فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی نسبت به سیاست قرنطینه کامل یا مطلق بوده است؛ به این منظور، تلاش شده است مزیت به کارگیری راهکارهای این‌چنینی به ویژه در مراحل اولیه بروز بحران‌هایی از جنس همه‌گیری که نیاز به شناسایی سریع، چابک و کارآمد زنجیره‌های انتقال بیماری دارد در قیاس با سیاست تعطیل‌کردن همه فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی که ضربات جبران‌ناپذیر و هزینه‌بری بر اقتصاد ملی وارد می‌آورد، با تأکید بر تجربیات موفق جهانی در این زمینه نمایش داده شود.

۳. «تجارب مرتبط ایران دیده شود و پیوند آن با پیشنهادهای سیاستی و حرف اصلی مقاله (contribution) مشخص شود. مثلاً اینکه چه موانعی را از تجارب ایران در بحران کرونا می‌توان مفهوم پردازی کرد که احتمالاً تعمیم یافته‌ها از تایوان و کره جنوبی به ایران را مقید و محدود می‌نماید؟». در ارتباط با این مسئله، تا حد زیادی تلاش شده است تا از طرفی به پیش‌نیازهای تحقق سیاست‌های مبتنی بر حکمرانی داده در کشورهای مورد بررسی پرداخته شود و از سوی دیگر اجمالاً در

فصلنامه سیاست نامه علم و فناوری با هدف داوری باز و شفاف (Open peer review (OPR))
نتایج داوری مقاله را به شرح زیر منتشر می نماید.

حد وسع نظری بر علل و عوامل عدم تحقق موفقیت آمیز این سیاست ها در مواجهه کشور با کووید-۱۹
افکنده شود.

در پایان ضمن سپاس مجدد از عنایت ویژه داوران به موضوع حکمرانی داده محور و اعطای فرصت
انتشار (دیده شدن) به دیدگاه تخصصی حاضر، ان شاء الله بنا داریم گام بعدی را به صورت جدی در راستای
طرح پرسش های علمی پژوهشی و انجام تحلیل های ریزبینانه تر در این حوزه برداریم.